

jaarverslag 2024

het veenweidefonds voor pioniers in het landschap

wij•land

Het Veenweidefonds is weer een jaartje ouder en wijzer geworden. Wat hebben we veel geleerd in 2024 over het werken met een fonds. We hebben prachtige projecten kunnen ondersteunen en zijn trots op de resultaten die behaald zijn. Tegelijkertijd ontdekten we ook de enorme hoeveelheid tijd die gaat zitten in het zorgvuldig begeleiden van een aanvraag en de keerzijde van de flexibiliteit die we als fonds beogen. De lopende projecten in dit jaarverslag zijn het prachtige topje van de ijsberg dat het Veenweidefonds binnen Wij.land is.

Want voor elke aanvraag die gehonoreerd wordt, zijn er twee of drie aanvragers waarbij het alleen bij een kennismaking blijft. Ook in die gesprekken proberen we iedereen verder te helpen. We geven feedback op plannen, advies op inhoud en verwijzen naar andere partners uit ons netwerk die wellicht beter passen. En zo dragen we onzichtbaar, onder het oppervlak, nog veel meer bij aan een toekomstbestendig veenweidelandschap.

Toos van Noordwijk
Directeur

de Buffelbes ⁴

het eerste avondmaal ⁵

groenten aan de Gaasp ⁶

helofytenfilter ⁷

lopende projecten uit 2023 ⁸

balans ⁹

resultaat ¹⁰

kasstroom ¹¹

vooruitblik ¹²

dank ¹³

de buffelbes - argroforestry op veen

Om veenoxidatie tegen te gaan is het belangrijk om de waterstand in veengebieden omhoog te brengen. Maar op dat natte land is boeren met koeien alleen niet meer toereikend. Daarom experimenteert De Buffelbes met natte teelten. In deze pilot gaat Sander Roeleveld aan de slag met een combinatie teelt van veenmos en cranberries. Daarnaast onderzoekt de Buffelbes in samenwerking met de Universiteit Leiden en Wij.land de mogelijkheden voor rijstteelt in de polder.

bijdrage

Het Veenweidefonds draagt € 10.000,- bij aan de realisatie van dit project. Daarmee kan Stichting de Buffelbes een jaar lang experimenteren en een aantal basiskostendekken zoals een irrigatiesysteem en de aankoop vangereedschap. Maar deze bijdrage geeft Sander met name de ruimte om meer te leren over de eigen inkomsten die uiteindelijk behaald kunnen en moeten worden en daarmee met het realiseren van een realistische lange termijn begroting en dekkende financiering.

voortgang

De aanplant van de 1100 cranberryplantjes is inmiddels gerealiseerd. Ook het veenmos is deels uitgestrooid maar door een doge periode ligt een tweede lading nog te wachten. Daarmee is meteen een les geleerd over de omstandigheden die nodig zijn voor het succesvol verspreiden van veenmos. Het Hoogheemraadschap Rijnland heeft interesse getoond om de cranberry op veenmosvelden te gebruiken als externe wateropslag. En Sander vertelt dat hij op het oog de biodiversiteit al ziet toenemen! Uiteraard wordt die toename op een later moment ook officieel gemeten.

“De biodiversiteit neemt toe, we zien nu elke dag twee watersnippen in het cranberry veld, ze komen op de vele insecten af.”

Sander Roeleveld – De Buffelbes

het eerste avondmaal een voorstelling over in verandering zijn

Mart Nooijen is werkzaam als beleidsmedewerker duurzame landbouw en als theatermaker. Daarnaast is Mart als transpersoon ervaringsdeskundige op het gebied van transitie. Met die kennis en ervaring maakte Mart Het Eerste Avondmaal, een interactieve voorstelling waarbij muzikanten en publiek tijdens een gedeelde maaltijd zich samen verhouden tot de verschillende emoties die verandering kan losmaken. Dit project draagt bij aan het maken van veilige ruimtes waarin ge oefend kan worden in het maken van verbinding. De landbouwtransitie gaat in essentie over mensen die (iets) moeten of willen veranderen en er is een grote noodzaak aan ruimte voor een genuanceerd gesprek over wat dat met zich meebrengt.

bijdrage

Het VW fonds draagt met € 10.000,- bij aan het realiseren van drie voorstellingen die zich specifiek richten op een publiek van boeren en beleidsmakers. Daarmee past dit project in de Wij.land strategie van beleidsbeïnvloeding door middel van inspiratie.

voortgang

Sinds het toekennen van de bijdrage is de voorstelling van Mart doorontwikkeld naar een locatievoorstelling, zodat ze kunnen spelen op plekken waar mensen daadwerkelijk met verandering te maken krijgen. Op 21 september spelen ze de eerste voorstelling in landelijk gebied bij De Kleverbergh en er worden nog twee extra voorstellingen in het gebied gepland.

groenten aan de gaasp - dynamisch landschap

Met het project 'Groen aan de Gaasp - Dynamisch Landschap' brengen Tim en Pieter successielandbouw in de praktijk. Successielandbouw is een relatief nieuwe landbouwmethode waarbij het ecologische proces van successie (opeenvolging van soorten) wordt meegenomen in het landbouwsysteem. De natuurlijke ontwikkeling van een kaal stuk land tot een bos neemt tijd in beslag en kent verschillende fases van ontwikkeling. Met successielandbouw worden deze stadia en fases nagebootst, terwijl er vanaf het begin wel eetbare planten beschikbaar zijn en er dus op korte termijn inkomsten van het land komen.

“We zijn heel blij met de financiële opstart die we van het Veenweidefonds hebben gehad. Vooral dat we een deel van de bijdrage sowieso kregen ook als het project in de beginfase zou mislukken. Kortom ruimte voor innovatie, experiment en fouten kunnen en durven maken!”

Tim den Hartogh – Groenten aan de Gaasp

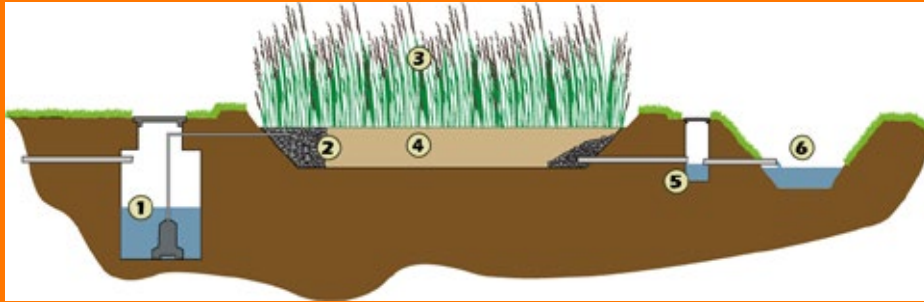
bijdrage

Het Veenweidefonds steunt dit bijzondere project met €19.000,- wat samen met andere donaties het zetje in de rug is om de opstartrisico's te kunnen dragen. Zo kan de vergunningsaanvraag worden gedaan, het verplichte archeologisch onderzoek plaatsvinden en plantgoed worden aangekocht.

voortgang

De benodigde vergunningen zijn, wat later dan gehoopt, inmiddels verleend en op dit moment gaan de eerste planten en struiken de grond in. Door de vertraging zullen de opbrengsten het eerste jaar wat lager uitpakken. Daarom worden deelnemers nu om een bijdrage van €100,- gevraagd. Er is inmiddels ook goed contact met buurtbewoners en organisaties uit Zuid-Oost waarmee samenwerking wordt gezocht rondom gezond en betaalbaar voedsel. Het Wij.land team Innovatie staat in nauw contact met de initiatiefnemers en draagt waar nodig bij met kennis en netwerk. In een later stadium worden boeren uit het Wij.land netwerk uitgenodigd om te komen kijken en leren van dit innovatieve landbouwsysteem.

helofytenfilter – de bonte weide

Bij de biologische geitenboerderij de Bonte Weide is een helofytenfilter (gemaakt van riet en andere water- en oeverplanten) gerealiseerd. Hiermee wordt op de boerderij het afvalwater van de kaasmakerij, sanitair en de winkel op natuurlijke wijze gefilterd en teruggeleid naar de omliggende sloten. Samen met het lokale waterschap wordt geleerd hoe deze natuurlijke zuivering kan werken in veenweidegebied en welke rol het waterschap daarin kan spelen.

bijdrage

Met een bijdragen van €20.000,- heeft het Veenweidefonds de uitvoer van dit project mede mogelijk gemaakt. Het is een pilot die goed aansluit bij de cursus waterkwaliteit die Wij.land organiseert. Zo leren we samen met boer Mart meer over de verschillende mogelijkheden om de waterkwaliteit in het veenweidelandschap te verbeteren.

voortgang

De werkzaamheden zijn afgerond en nu is het aan de natuur om haar werk te doen. Als in de zomer het riet gegroeid is, kunnen de resultaten worden bekeken en wordt er in samenwerking met Wij.land een workshop georganiseerd voor geïnteresseerde boeren.

Iopende projecten 2023

wolkorrels

Boer en schapenscheerder Frank Wennekers klopte aan bij het Veenweidefonds omdat hij een oplossing zocht voor de grote hoeveelheid wol die door de komst van synthetische materialen waardeloos of zelfs een kostenpost is geworden. We financierden in 2023 een pilot waarbij een deel van de wol tot bodemverbeteraar wordt vermalen in zogenaamde wolkorrels. Frank ontwikkelde zelf een machine waar dit mee gedaan kan worden. De machine werkt inmiddels goed en op dit moment wordt er onderzocht hoe de korrels worden opgenomen door de bodem en wat de positieve effecten zijn. Franks aanstekelijke uitvindings kwaliteiten hebben er inmiddels ook voor gezorgd dat zijn neef begonnen is met het maken van schapenwollen schoenen en er ligt alweer een nieuwe aanvraag bij het Veenweidefonds waarbij Frank een lokale wol wasserij wil ontwikkelen waardoor partijen als het Hollands Wol Collectief en The Knitwit Stable hun wol niet meer in het buitenland hoeven te laten wassen.

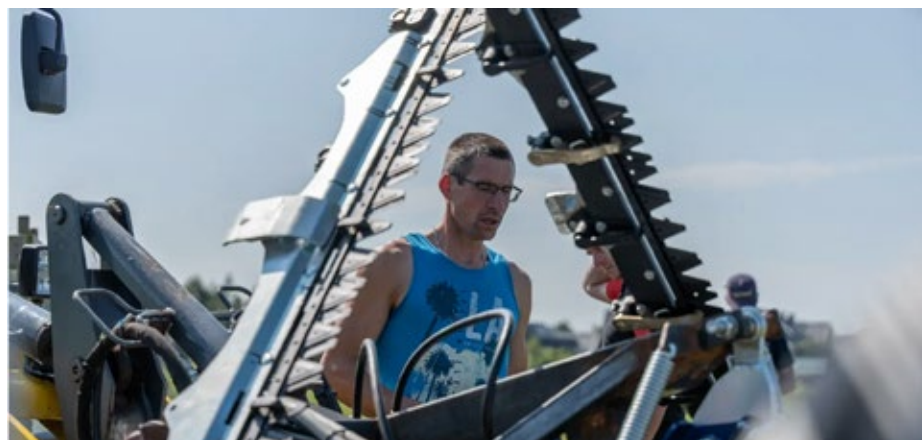
ekowerker

In 2023 co-financierden we een pilot van Hugo Spruit waarin hij een machine ontwikkelde om elektrisch te kunnen maaien en daarmee energie en brandstof te besparen. De Ekowerker is inmiddels klaar en wordt in het voorjaar van 2025 volop gebruikt en getest. Eerste ervaringen geven de indruk dat dit netto echt veel minder energie kost dan regulier maaien. Niet alleen bespaart het elektrisch maaien op fossiele brandstof maar ook het energieverbruik is een stuk lager.

Er zullen de komende tijd nog enkele verbeteringen worden doorgevoerd, de Ekowerker laat bijvoorbeeld nu nog twee sporen ongemaaid achter bij de aandrijflijn. Verder zal de komende tijd onderzocht worden hoe de maaier het doet ten opzichte van een conventionele maaier, in energiegebruik maar ook in hergroei.

Leuke bijkomstigheid van het project is dat het systeem bij Hugo nu zo is ingericht dat de Ekowerker met twee verwisselbare accu's nu ook als een lokale energie-hub kan fungeren. Omdat er twee grote accu's op het erf staan, kan Hugo stroom opslaan wanneer er overvloed is aan energie en stroom. Met dynamische energiecontracten kan hij hierdoor voordelig stroom afnemen, er aan verdienen en het overbelaste energienet ontlasten.

In 2025 organiseert Wij.land samen met Hugo een excursie voor boeren die geïnteresseerd zijn in de Ekowerker.

balans

*Dit overzicht is een onderdeel van de complete jaarrekening 2024 van Stichting Wij.land.
Deze is door de accountant goedgekeurd.

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2024 (€)

ACTIVA	31/12/2024	31/12/2023
Liquide middelen	184.124	101.067
	184.124	
	<u>184.124</u>	<u>101.067</u>
PASSIVA	31/12/2024	31/12/2023
Bestemmingsreserve		
Boerderij Wennekers	2.401	12.005
Spruit en Bol V.O.F.	3.000	
Stichting de Buffelbes	2.000	
De Bonte Weide	4.000	
Stichting Podium Noord	9.350	
De Ecologiewinkel Heyning	14.000	
	34.751	12.005
Bestemmingsfonds		
Veenweidefonds	149.374	89.062
	149.374	89.062
	<u>184.125</u>	<u>101.067</u>

resultaat

*Dit overzicht is een onderdeel van de complete jaarrekening 2024 van Stichting Wij.land.
Deze is door de accountant goedgekeurd.

2. RESULTATENREKENING 2024 (€)			
BATEN	12/31/2024	12/31/2023	
Stichting de Roeper	40.000	20.000	
Stichting DOEN	120.000		
Gieskes Strijbis Fonds	15.570	10.000	
Commonland		10.000	
Russel ter Brugge fonds		20.000	
Grutto.com B.V.		10.000	
Marcus Fonds		15.000	
Ariadne Fonds		10.000	
Pitcaple BV		3.000	
	<u>175.570</u>	<u>98.000</u>	
LASTEN	12/31/2024	12/31/2023	
Besteed aan doelstellingen			
<u>Pioniers</u>			
De Bonte Weide	20.000		
De Ecologiewinkel PTM Heyning	19.000		
Spruit en Bol V.O.F.	15.000		
Stichting de Buffelbes	10.000		
Stichting Podium Noord	9.350		
Boerderij Wennekers		12.005	
	<u>73.350</u>	<u>12.005</u>	
<u>Overige doelstellingen</u>			
Begeleiding pioniers	8.544		
Co-financierig projecten		19.264	
Vergoeding bodemmateriële	3.770	4.191	
	<u>12.314</u>	<u>23.455</u>	
Overige kosten			
Beheerkosten	13.155	19.232	
Communicatie	16.439	5.588	
	<u>29.595</u>	<u>24.820</u>	
Saldo van baten en lasten	<u>60.311</u>	<u>37.720</u>	
Toelichting bestemming resultaat			
Saldo van baten en lasten	60.311	37.720	
Toevoeging bestemmingsfonds	<u>60.311</u>	<u>37.720</u>	
Resultaat na resultaatbestemming	<u>0</u>	<u>0</u>	

kasstroom

*Dit overzicht is een onderdeel van de complete jaarrekening 2024 van Stichting Wij.land.
Deze is door de accountant goedgekeurd.

3. KASSTROOMOVERZICHT 2024 (€)

	12/31/2024	12/31/2023
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Saldo van baten en lasten	60.311	37.720
Mutatie bestemmingsreserve	<u>22.746</u>	<u>10.005</u>
Mutatie liquide middelen	83.057	47.725
Liquide middelen begin boekjaar	101.067	53.342
Liquide middelen einde boekjaar	<u>184.124</u>	<u>101.067</u>
Mutatie liquide middelen	83.057	47.725

vooruitblik

Het Veenweidefonds groeit gestaag en is na de geleerde lessen van de afgelopen twee jaar toe aan een professionaliseringsstap. We zullen in 2025 een aantal aanpassingen doorvoeren om efficiënter te werk te kunnen gaan. Zo komen er vier openstellingen per jaar in plaats van de continue openstelling die we tot nu toe hanteerden en zal de commissie vertegenwoordigd worden door een lid uit elk Wij.land team.

Door die commissiesamenstelling kunnen we er voor zorgen dat de pilots die we ondersteunen beter aansluiten bij bestaande Wij.land thema's en pilots.

Op die manier dragen we niet alleen financieel bij aan de pilots in het veenweidelandschap maar kunnen we de schaal waarop we leren en experimenteren vergroten, en verbreden we het netwerk van pioniers waarin kennis gedeeld kan worden.

**Dit landschap vormen we samen.
Dank aan onze financiers en pioniers.
Dankzij jullie vertrouwen en toewijding
bouwen we samen aan een
toekomstbestendig veenweidelandschap!**

Stichting Wij.land

Gein Zuid 23

1391JE Abcoude

www.wij.land

Kvk: 72014679

veenweidefonds@wij.land

Contact@wij.land

wij•land